

KYBERŠIKANOVANIE

Ing. Anna Dolníková

streda 15. júna 2022

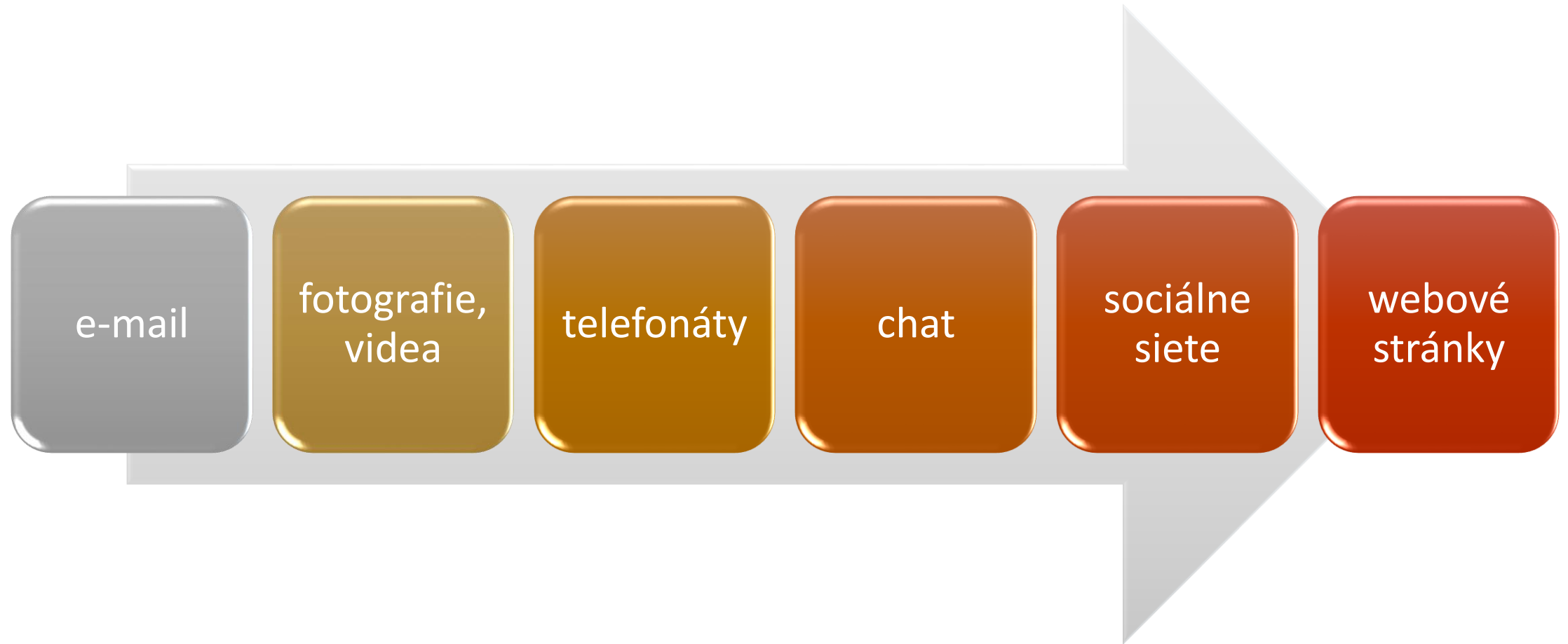

KYBERŠIKANOVANIE, kyberšikana

- forma šikanovania, pri ktorej sa používajú elektronické technológie
- prebieha vo virtuálnom priestore s využitím rôznych služieb a nástrojov – prostriedkov kybešikanovania*

PROSTRIEDKY KYBERŠIKANOVANIA

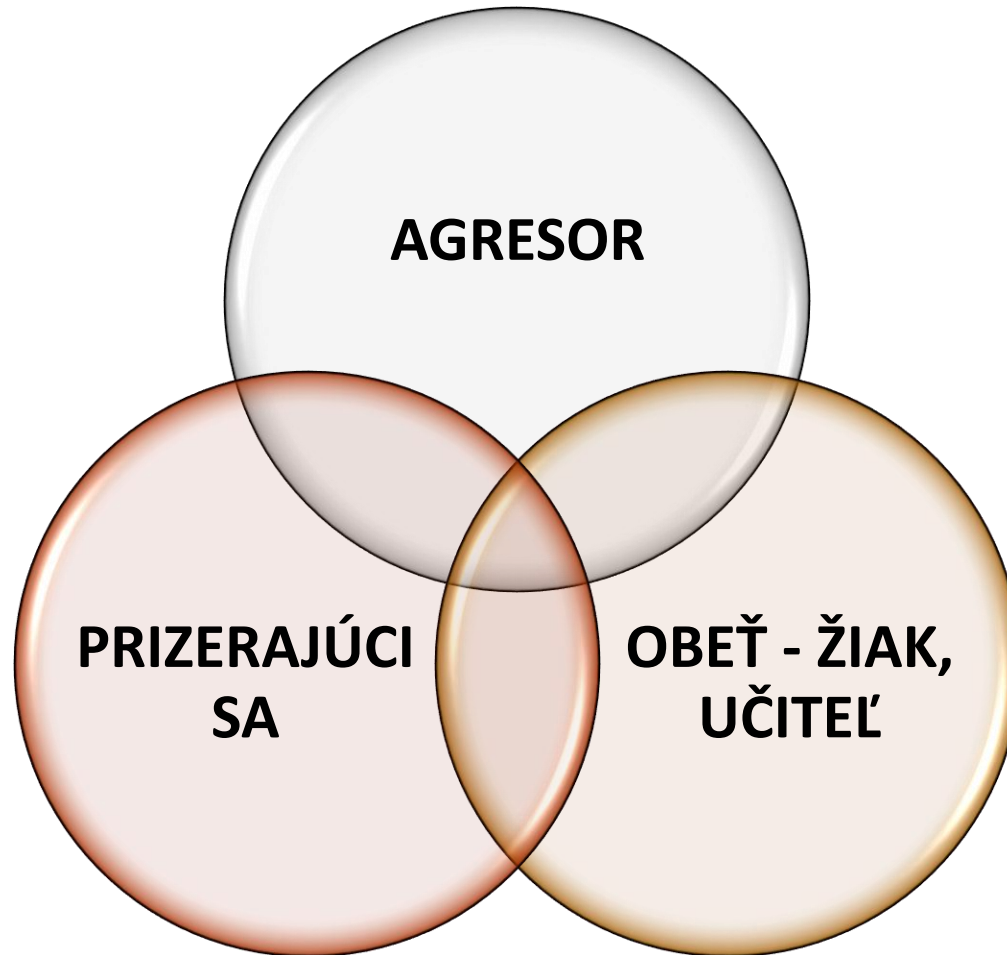

R O Z D I E L Y oproti ŠIKANE

KYBERŠIKANA

- nemá časové a priestorové obmedzenie – príležitosť kontaktovať obeť kdekoľvek a kedykoľvek
- agresor a obeť nie sú v priamom kontakte
- používa psychické prostriedky ubližovania a manipulácie
- rýchlo sa šíri k veľkému publiku
- agresor je anonymný *

AKTÉRI KYBERŠIKANOVANIA

ZNAKY KYBEŠIKANOVANIA

- **AGRESOR:**

- vystupuje často anonymne
- je schopný realizovať útok z rôznych miest
- zvyčajne nevidí priamu emocionálnu reakciu obete na útok s ohľadom na anonymitu a odstup

- **ÚTOKY**

- šíria sa pomocou internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi
- sú prístupné veľkému množstvu osôb
- útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obete
- môžu mať dlhšie trvanie v čase

- **OBEŤ** - nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť

Uverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môže byť komplikované odstrániť z internetu*

DRUHY KYBERŠIKANOVANIA

1. kybernetické prenasledovanie

2. kybergrooming

3. flaming

4. happy slapping

5. sexting

6. vylúčenie zo skupiny

7. deepfake

8. ohováranie

1. KYBERNETICKÉ PRENASLEDOVANIE

- neustále sledovanie niekoho vo virtuálnom prostredí, často spojené s obťažovaním, vyhrázaním a zastrášaním
- môže mať rôzne podoby aj príčiny
- prenasledovateľ chce hlavne získať moc nad obeťou, manipulovať ňou
- svoje správanie nemusí posudzovať reálne, buď si vôbec neuvedomuje, že tomu druhému ubližuje alebo nedokáže posúdiť, do akej miery mu ubližuje
- prenasledovateľ sleduje svoju obeť cez rôzne vyhľadávače, prezerá si jej profil na sociálnych sieťach, sleduje jej komunikáciu na čete
- rôzne formy psychického nátlaku – nepríjemné komentáre, obťažovanie SMSkami, e-mailmi a prezváňaním, tiež vyhrážanie, vydieranie, ohováranie medzi rovesníkmi, častou príčinou je „láska“*

2. KYBERGROOMING

- nebezpečné zoznamovanie sa v on-line prostredí
- pri komunikácii s neznámymi ľuďmi na internete musíme byť veľmi opatrní!
- je to druh internetovej komunikácie, v ktorej spravidla dospelý užívateľ komunikuje s dieťaťom, alebo iným dospelým, ktorého sa snaží donútiť k osobnému stretnutiu mimo internet (v prírode alebo u neho doma)
- agresor často používa falošný profil, snaží sa získať dôveru,
- používa veľa psychologických trikov, často manipuluje

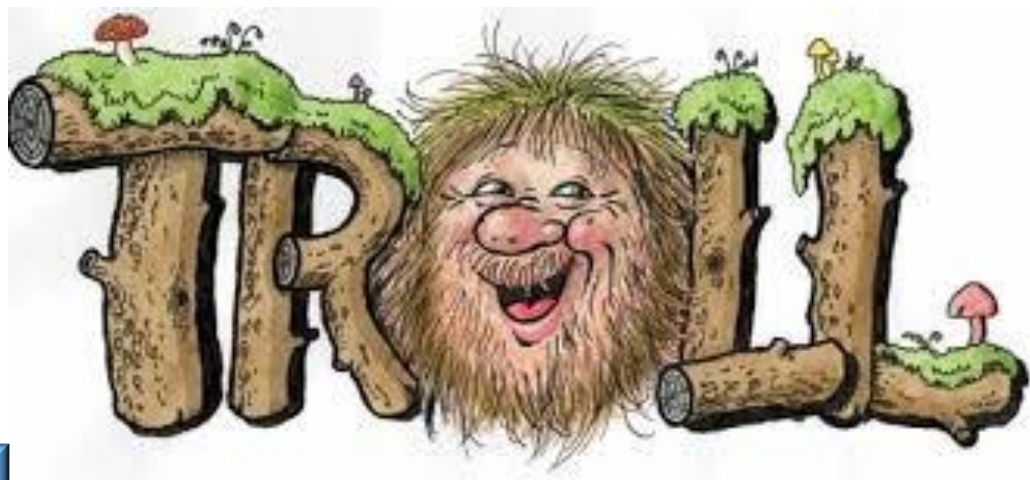
3. FLAMING

- nepriateľské chovanie útočníka voči obeti vo virtuálnom svete
- ide o veľmi agresívnu diskusiu, hádku na internete
- flamer = útočník, opakovane umiestňuje urážlivé odkazy do diskusných fór a následne stupňuje svoje útoky, pričom bez logickej argumentácie horlivo obhajuje svoje názory.
 - útočí na každého, kto s jeho názormi nesúhlasí, nadáva, uráža, vyhráža sa
- niektorí užívatelia (tzv. [trollovia](#)) úmyselne takéto diskusie vyvolávajú

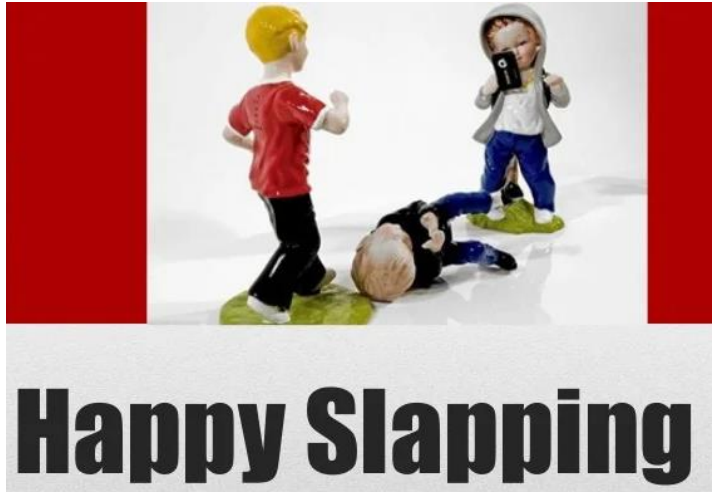
TROLL

- človek, snažiaci sa vyvolať konflikt, rozvrátiť diskusiu a pod.
- často do diskusie zavádza témy, ktoré nesúvisia s riešeným problémom, ale majú za úlohu vyostriť diskusiu

4. HAPPY SLAAPING

- nový typ „zábavy“ mladých ľudí, ktorý vznikol v Británii
- násilné alebo sexuálne útoky na obete (často aj náhodne vybrané)
- spočíva v tom, že agresor si vyberie obeť, následne ju fyzicky napadne a celé si to nahráva na mobilný telefón
- útočníci videá ďalej rozposielajú alebo zverejňujú na internete

5. SEXTING

SEXTING

- rozposielanie správ, fotografií, videí so sexuálnym obsahom

Motivácie k rozposielaniu takýchto správ:

- snaha o nadviazanie kontaktu s osobou, s ktorou chce vytvoriť partnerský vzťah
- snaha o získanie reakcie okolia
- snaha o spestrenie existujúceho vzťahu
- snaha zviditeľniť sa

RIZIKÁ SEXTINGU:

- ľahká zneužitelnosť
- možnosť rýchleho šírenia
- nie je možné z internetu úplne odstrániť

6. VYLÚČENIE ZO SKUPINY

Napríklad:

- z tímu v online počítačových hrách
- zo skupiny priateľov na sociálnych sieťach
- ignorovanie v komunikácii a v diskusných skupinách
- nedeje sa postupne, ale je rýchle a výrazné, takže je pre obeť nemožné prehliadnuť ho a vyvoláva pocit izolácie

7. DEEPFAKE

- je nový pojem, ktorý sme pred pár rokmi nepoznali
- software, ktorý dokáže:
 - vložiť do existujúceho videa napríklad tvár človeka
 - vložiť nikdy nevyrieknuté slová do úst významných osobností či politikov

DEEPFAKE aplikácie – Reface, Face Swap

Proti deepfake sa už rázne postavili popredné technologické spoločnosti (Apple, Google, Facebook, Microsoft), čo je určite správne.

8. OHOVÁRANIE

Ale aj - urážanie, zastrašovanie, zosmiešňovanie

Možnosti:

- rozposielaním hromadných e-mailov
- rozposielaním správ cez Whatsapp, Viber, Facebook Messenger apod.
- využitím sociálnych sietí (Facebook, Instagram, Snapchat a pod.)
- využitím ďalších sociokomunitných služieb (YouTube, online hry apod.)

1. Prípád kyberšikany – zosmiešňovanie - Star Wars kids

PRAVIDLÁ PRE OBETE (ŽIAKOV) KYBERŠIKANOVANIA

STOP

nekomunikovať
s agresorom

BLOK

zablokovať
prístup
agresorovi

ZABEZPEČ DÔKAZY

pomocou
screenu
obrazovky
uložiť
maximum
dôkazov

HOVORIŤ

oznámiť
dospelým,
prípadne
polícii

RIEŠENIE KYBERŠIKANOVANIA V ŠKOLSKOM PROSTREDÍ

Postup je podobný ako v prípade klasického šikanovania:

- zostaviť tím pracovníkov školy, ktorý pri riešení navrhne a zabezpečí odborný postup
- **zozbierať čo najviac dôkazov!!!**
- navrhnúť, prípadne pomôcť obeti okamžite zablokovať prístup agresora k účtom na sociálnych sieťach obete
- zistiť, kto je agresorom (ak uvádza svoje osobné údaje na internete)
- riešiť bezodkladne
- zabezpečiť, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom
- zabezpečiť zistenie vhodných svedkov a vykonať individuálne alebo konfrontačné rozhovory so svedkami

- kontaktovať vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania zákonných zástupcov
- kontaktovať miestne príslušné CPPP
- realizovať medzi žiakmi anonymnú dotazníkovú metódu
- viesť písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania
- zabezpečiť pri rozhovoroch účasť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov
- spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí

KYBERŠIKANNA AKO TRESTNÝ ČIN

Nebezpečné prenasledovanie, (§ 360a Trestného zákona)

Vydieranie (§ 189 Trestného zákona)

Nátlak (§ 192 Trestného zákona)

Sexuálne zneužívanie (§ 201, § 201a, § 201b Trestného zákona)

Ohováranie (§ 373 Trestného zákona)

NOVÝ TRESTNÝ ČIN

– Nebezpečné elektronické obťažovanie

Široké spektrum aktivít:

- Urážky, nadávky v komentároch, sms
- Obťažovanie, zastrašovanie, vyhrážky, vydieranie ako napr. zasielanie nevyžiadaných správ, vírusov, anonymné telefonáty a prezváňanie
- Zmocnenie sa profilu na sociálnych sieťach
- Zverejňovanie videí a fotografií, ktoré sú pre obeť trápne, príliš intímne a pod.
- Zverejnenie rôznych koláží alebo fotomontáží zosmiešňujúcich obeť, tzv. deptane a pod.
- Ohováranie na sociálnych sieťach, zverejnenie nepravdivých informácií, osobných údajov obete, vytváranie falošných profilov obete, krádež identity
- Kybernetické prenasledovanie, vylúčenie zo skupiny

TRESTY:

Trest odňatia slobody od 1 roka až do 4 rokov,

Vo vyššej sadzbe - ak tento trestný čin spácha:

- na chránenej osobe – dieťa, osoba vyššieho veku, chorá osoba...
- z osobitného motívu (napr. na objednávku, z pomsty, so sexuálnym motívom)

2 – 6 rokov – v prípade, že:

- spôsobí značnú škodu > 26 600 €
- s úmyslom získať značný prospech
- ak bol za taký čin v prechádzajúcich 2 rokoch odsúdený

Použité a odporúčané linky:

- <http://www.bezpecnyinternet.sk/>
- <https://bezpecnenanete.eset.com/sk/>
- <https://www.beznastrah.online/>
- <https://www.zodpovedne.sk/>
- <https://www.kybersikanovanie.sk/>
- <http://www.kybersikana.eu/>
- <https://www.internetembezpecne.cz/>
- [Ohme | Sheeplive.eu](#)

ĎAKUJEM ZA POZORNOST 😊